

Virāžās mākslinieks kādam ir jāpietur

✂ leva Vilmane

Par finansiāli un mentāli grūtu iesākumu esmu dzirdējusi no vairākiem māksliniekiem. Kuri bija līdzās, kad viņiem pietrūka pašapziņas, zināšanu un naudas? Atbildes raudzīju latviešu nacionālās glezniecības pamatlicēja Jaņa Rozentāla biogrāfijā un pie mūsdienu māksliniekiem. Izrādās, ka cilvēkiem no kardināli atšķirīgiem laikmetiem pieredze var sasaukties!

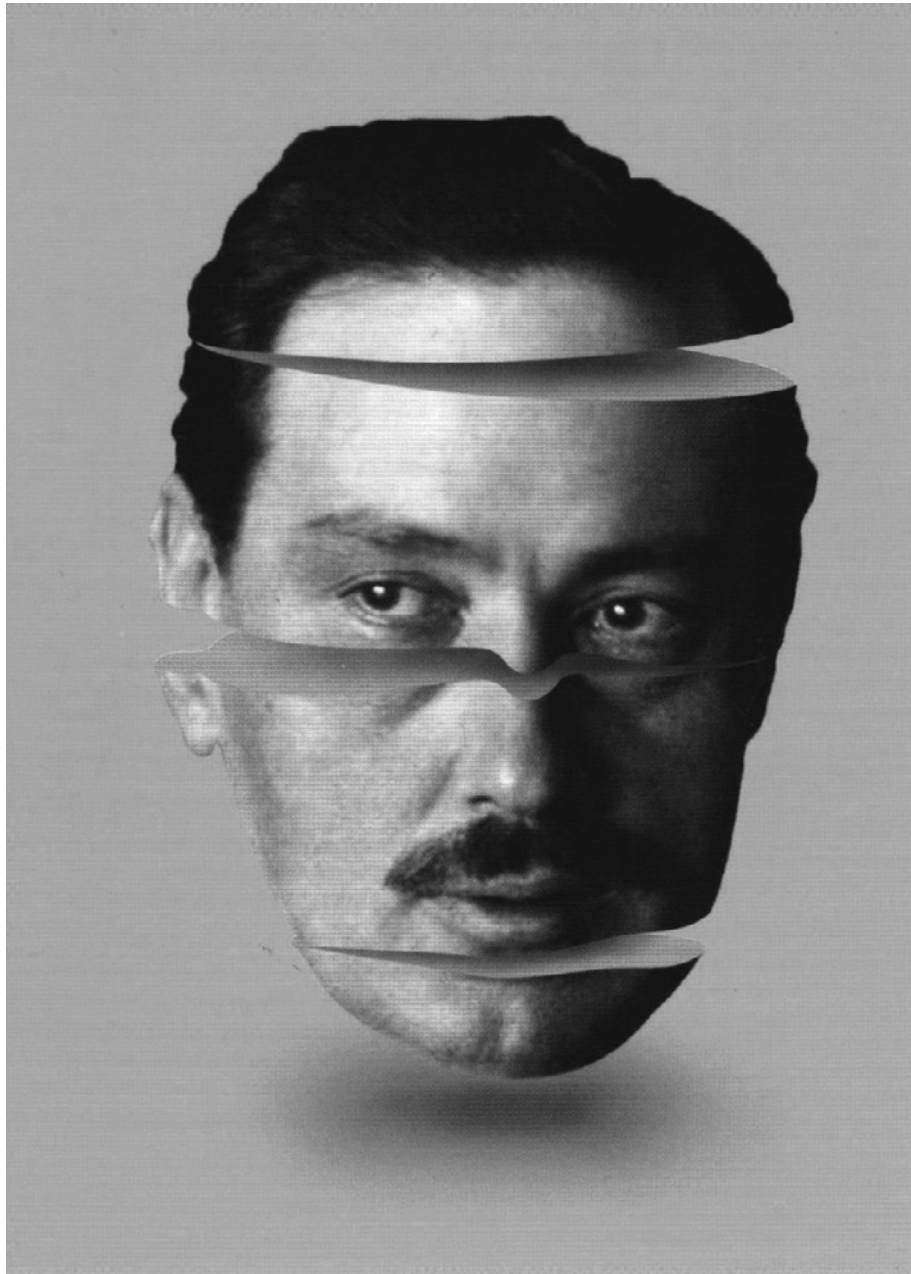
Jaņa Rozentāla vārdā nosauktais Saldus vēstures un mākslas muzejs pēc divām nedēļām ieviesīs jaunumu – turpmāk ik Muzeju naktī saldenieki izziņos savu gada tēmu. Šogad pētījumus, pedagoģiskās nodarbības un izstādes pakārtos “Rozentālam un sievietēm”, jo muzejs atzīmē gleznotāja un somu dziedātājas Ellijas Forseles laulību 120. gadskārtu. Tēma, man pašai par pārsteigumu, pveda sāpus – pie Jaņa Rozentāla labdarēm un padomdevējām, kas gleznotāju pieturēja dzīves stāvākajās un straujākajās virāžās.

DĀSNĀ BARONESE

Rozentālam Ellija bija skaistuma ideāls un mūza, viņš viņai – uz regulāru pelnišanu skubināms vīrs un triju bērnu tēvs. Somiete uzraudzīja, lai abu ieguldījums ģimenes saimniecībā būtu līdzvērtīgs, un vīra iztrūkumu nekompensēja, kaut gan būtu varējusi, tāpēc dažās vēstulēs mūža mīlestība nosaukta par neiejūtīgu. Maigākus vārdus Rozentāls veltīja divām citām sievietēm – pirms laulībām iepazītai Kurzemes baronesei Kerijai fon Grotusai un sievas māsiņai, tolaik pazīstamai somu rakstniecei Mailai Talvio.

Saldus muzeja pedagoģe Sandra Leitholde no gleznotāja sarakstes ar muižnieci secina: abiem saskanēja emocionāli un intelektuāli. “Rozentāls viņai jutās tik tuvs, ka nekautrējās tieši paprasīt naudas aizdevumu. 1897. gada vasarā viņš baronesei rakstīja: “Nu jau atkal ir iznākušas 4 loksnes, un es taču Jums gribēju tikai pavisam īsi uzrakstīt un pateikt: ja Jūs varat **zvērēt**, ka Jums tās naudas mēnešus 4 – 5 tiešām pašai nevajadzēs, tad Jūs varētu gan man to atsūtīt, man tā būtu ļoti nepieciešama.” Kerija fon Grotusa draugam palīdzējusi, sarunājot vairākas muižas klientus. Līdzīgi rīkojās Maila Talvio, kad 1915. gadā Rozentāla ģimene ar to, kas murgurā, Somijā patvērās no Pirmā pasaules kara,” Sandra Leitholde pārstāsta vēstuļu saturu.

Viņas kolēģe, vecākā speciāliste mākslas jautājumos Ilze Plūģe pie Rozentāla labdariem pieskaita Saldus apkaimes saimnieku Putru. Vēsturniekiem viņa vārds nav zināms, skaidrības nav arī par turīgā zemnieka saistību ar Rozentāla pirmajiem soļiem mākslas virzienā, taču Ilzei Plūģei šķiet, ka ne bez iemesla radies nostāsts par Putras jaunajiem tamboratiem. Rozentāls bērnībā tos apzīmējis; saimnieks nerājās,

Jaņa Rozentāla pašportreta stilizācija Saldus vēstures un mākslas muzeja suvenīru kolekcijā. Autors – Kristaps Polītis.

bet noteicis, ka apkaimes kalēja septītajam bērnam jāklūst par mākslinieku.

“Jaunā mākslinieka finansiālā situācija bija smaga. Esmu lasījusi, ka viņš studiju gados no Pēterburgas basām kājām pārnācis pie vecākiem. Visu vasaru portretējis apkaimes iedzīvotājus, lai sapelnītu naudu studijām. Pēterburgā reizēm ēdis pliku maizes garozu. Studiju gados Rozentāls rakstīja: “Gleznodams ģimenes, izklūvu cik necik uz ceļa: iepindzējos naudā, melnos svārkos un tamlīdz daudz un dažādos namos.” Rozentāla biogrāfija liecina, cik ļoti grūti bija kļūt par mākslinieku, ja pašam jānodrošina iztika un mācību maksa. Apbrīnoju viņa stratēģiju un milzīgo darbu, lai izsistos, jo sabiedrības elitē viņš iegāja mērķtiecīgi,” piebilst Ilze Plūģe.

AMERIKAS ONKULIS

Rīgas Porcelāna muzeja un VEF muzeja ekspozīcijas autoram, dizainerim Egilam Mednim ir savs “Vecais Putra”: “Mans lielākais labdaris bija vecsmātes brālis Kārlis Amerikā. Bērnībā sāku ar

viņu sarakstīties, un 80. gadu vidū, kad pie mums bija grūti dabūt otiņas un zīmuļus, onkulis mani nodrošināja ar mākslai nepieciešamām lietām. Līdzko atļāva, sūtīja dolārus. Latvijas Mākslas akadēmijas laikā ar viņa palīdzību man bija viss, lai radītu studiju darbus. Onkulis materiāli atbalstīja līdz pat 2000. gadam.

Nešaubos, ka bez viņa palīdzības kaut kā tiktu galā, jo izšķiroša nozīme bija manai pirmajai zīmēšanas skolotājai Baibai Šimanei Cieceres internātpamatskolā toreizējā Saldus rajonā. Jau pirmajā stundā viņa teica, ka man jāiet uz zīmēšanas pulciņu. Tajā mūs mērķtiecīgi un stingri sagatavoja godalgotām vietām zīmēšanas olimpiādes. Uzvarētāji nokļuva zīmēšanas nometnē Cēsīs, kur ar mums strādāja profesionāli mākslinieki, piemēram, Jānis Anmanis. Viņi būtiski cēla manu pašapziņu. Manuprāt, iedrošinājums topošam māksliniekam svarīgāks par finansiālu atbalstu, jo vienmēr var atrast, no kā un ar ko radīt mākslas darbu. Taču – kas gan sanāktu,

ja autoram nebūtu drosmes radīt? Māksliniekam nozīmīgi, ka kāds viņu pavirza. Šajā ziņā man ir ļoti veicies.

Evijai Freidenfeldei bija ap 50 gadu, kad nolēma izbeigt savu prokurores karjeru un iestāties Latvijas Mākslas akadēmijā. Palīdzēju viņai apgūt zīmēšanu un veidošanu. Evija iestājās, ja nemaldos, ar labāko rezultātu zīmēšanā.”

SKOLOTĀJS LEJA

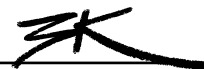
Kas sakāms Saldus Mākslas skolas pedagogam, starptautisku laikmetīgās keramikas izstāžu dalībniekam un Saldus keramikas simpozija “KUR” iniciatoram Rūdim Pētersonam? Lūk, kas: “Neizbēgami arī man bijuši labdari un mentori. Vispirms – vecāki. Mamma pirmā pavirzīja uz mākslas pusi, jo saprata, ka matemātiķis no manis nesanāks. Lāvos, tāpēc nekad neesmu sapņojis kļūt par policistu. Tomēr tieši mammas atziņību gaidīju ļoti ilgi – līdz 2018. gadam, kad Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā sarīkoju personalizstādi.

Kad mācījos Cieceres internātpamatskolā, zīmēšanas un darbmācības skolotājs Vilnis Leja tēvam atzinīgi izteicās par mani, tāpēc viņš mani sauca par “agrīno Pētersonu” – ar domu, lai skolnieka periodam seko citi. Skolotājs Leja, sūtot mani uz olimpiādēm, palīdzēja sasparoties un apzināties, par ko kļušu. Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā vienaudži bijās no vārda “mākslinieks”, bet es ne. Ne tādēļ, lai justos pārāks par citiem, bet tāpēc, lai stiprinātu pašapziņu un izturību virzīties uz priekšu.

Svars bija arī profesionāļu atzinībai, piemēram, Latvijas Mākslas akadēmijas Metāla dizaina katedras vadītājs Arvids Endziņš augsti novērtēja manu atšķirīgo skatījumu un piegājieni. Loma bijusi arī izstādēm, jo jauniem māksliniekiem galeriju durvis nemaz tik viegli neveras. Iespēju pagājušajā gadā sarīkot personalizstādi Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā izcīnīju starptautiskā konkursā.

Finansiālas grūtības sāku izjust, tiklīdz sākās pieauguša cilvēka dzīve, jo vecāki materiāli nodrošināja līdz bakalaura programmas beigām. Maģistrantūrā sagaidīju savu vienīgu iespēju pieteikties stipendijai. Bijām divi līdzvērtīgi kandidāti, taču priekšroku deva otrajam. Tolaik stipendiāte bija stāvoklī, tāpēc studijas pārtrauca. Bet es, lai studētu, sāku strādāt. Darba dēļ kavēju lekcijas un nekļuvu par izcilnieku, tā ka nevarēju pretendēt uz mecenātu stipendijām. Toties pilnībā izmantoju akadēmijas piedāvātās iespējas, piemēram, otro reizi piedalījos studentu apmaiņas programmā “Erasmus”. Šajos laikos augstskolas studentiem paver daudz plašākus ceļus nekā Rozentāla laikā.

Esmu skolotājs. Talantīgiem bērniem mākslas ceļu iesaku caur puķēm, jo negribu nobiedēt. Man ir diplomands ar ķērienu, pašdisciplīnu, bet ar pavisam skaidru domu, ka... būs lauksaimnieks. Cienu viņa izvēli, bet pie sevis pasmaidu: jaunība ir gara, un iespējas nemaz tik ātri neizgaist.” ■

BLĪKŠĶIS- KLUSUMS- BLĪKŠĶIS

✍️ Ieva Vilmane

Fotoklubam “Es daru” pie apvāršņa “Kurzemes fotodienas 2023” Kuldiņā. Pērn Kurzemē labākais fotoklubs titulu grib paturēt, taču saldenieki apzinās: kaut arī sacensībās dominēs biedrīkums, citi kolektīvi viņus vēlas atstāt bešā.

Sporta terminoloģijā fotogrāfiem tagad ir treniņnometnes režīms, jo grafiks saplānots blīvāk nekā parasti. Salddenieki dodas plenēros, katru mēnesi pilda tematiskus uzdevumus un apzinīgāk apmeklē kluba sanāksmes.

“Es daru” vadītāja Laila Arāja un ilggadējs biedrs Lauris Rinmanis paskaidro, ka klubam kopš laika gala raksturīgs cikliskums. Pēc pasīviem periodiem nāk intensīvi, sabiedrībā pamanīti un atmiņā paliekoši mēneši. Abi joko: visas pazīmes liecina, ka drīzumā būs kārtējais blīkšķis. Fotomākslas cienītāji aizvien atceras 2013. gada izstādi “Es sežu”, jo asprātīgi, filozofiski un sadzīviski pretstatīja vārda “sežu” senu nozīmi “slinkot” ar mūsu dienu situāciju, kad daudzi cilvēki maizi nopelna, burtiski sežot. Togad kolektīvu izvirzīja Saldus novada pašvaldības Jaņa Rozentāla balvai, jo trijos gados fotogrāfi pa metram pārstaigāja katru Saldus novada pagastu un izveidoja tobrīd lielāko un profesionālu reportāžu par novadu. Vērtību saskatīja arī mācību ciklā, kurā skolēniem un pieaugušajiem ierādīja fotografēšanas pamatus. Laikraksta “Saldus Zeme” kultūras slejās komplimentus veltīja digitālajam žurnā-

lam, kas iznāca no 2009. līdz 2012. gadam. Izdevuma mūžs bija īss, toties mazpilsētas mērogam spilgts un novatorisks, jo tolaik dominēja pārliecība, ka digitālajā vidē jādublē drukāti izdevumi, nevis pasaulē jālaiž saturiski un tehnoloģiski jauns “mazulis”.

Kā pērkondārds bija 2019. gads – pēc vairāku gadu klusuma fotoklubs katru Saldus kultūras kalendāra mēnesi pāršķīra ar jaunu personaliztādi, turklāt solo iznācienam iedrošināja arī savrupus un biklus autorus. Otru elpu bija iedvesusi jaunā vadītāja Laila Arāja. Viņai, fotokluba jaunpienācējai, bijis žēl, ka izplēn vairāku gadu darbs, un lūdza (un saņēma) pārējo biedru piekrišanu pārņemt biedrības vadību.

“Mums citādāk nesanāk – vai nu darām visi un daudz, vai arī vieni rāmi rušinām savas lietas. Jau vairākus mēnešus jūtu: salddeniekiem atkal jāpamostas. Gan no ziemas, kas radošā ziņā vienmēr bijusi gada klusākais laiks, gan vispār. Tāpēc katram mēnesim esam izdomājuši tēmu, piemēram, “iela”, “kontrasts”, “poza”, “agrs”, “miers”, “1918”, “salds”. Labs sanāca plenērs Dobeles novadā. Reizē fotografējam vienas un tās pašas vietas, taču rezultāts vienalga interesants. Attēlos ir negaidīti rakursi, pārsteidzošas detaļas, savdabīgi kontrasti, labs humors un savstarpēja, nevainīga pakircināšanās. Kopīgi izvērtējot fotogrāfijas, cits no cita ļoti daudz iemācāmies,” Laila uzsver. Lauris piebilst, ka fotoklubs pirmām kārtām ir domubiedru grupa, tāpēc sirsnīgas attiecības svarīgākas par visu citu. Turklāt kopā vieglāk izaugt personīgi. ■

“Kontrasts” (autors Lauris Kalniņš).

“Iela” (autors Gatis Vilbrants).

“Poza” (autors Gatis Vilbrants).

Gandrīz klases foto. Saldus fotoklubs “Es daru” šoziem plenērā Dobelē. Autors Lauris Rinmanis.

Pieturpunkti

- 2010. gada martā ar izstādi “Ievads” debitēja fotogrāfu grupa “Es daru”. Augustā reģistrēja biedrību ar tādu pašu nosaukumu. Dibinātāji – Agris Robs, Gatis Vilbrants, Haralds Filjipovs un Nauris Zeltiņš.
- 2011. gadā organizācija apvienoja 20 entuziastu, gada jubileju atzīmēja ar izstādi “Sarkans Zaļš Zils”, uzsverot savu darbību digitālajā vidē, kur fotogrāfijas piemēro EGB jeb sarkans-zaļš-zils krāsu modelim.
- 2015. gadā Vācijas pilsētā Līderbahā pārstāvēja Latviju fotoizstādē “Starptautiskais gaismas gads”.

Opermūzikas sapņu komanda ceļā uz Liepāju

Linda Kilevica

Džakomo Pučīni operas “Bohēma” iestudējums no Siguldas opermūzikas svētkiem šovasar atceļos uz Liepājas koncertzāli “Lielais dzintars” un pasauleslavenais soprans Maija Kovaļevska mēros ceļu no Austrālijas, lai nodziedātu Mimī lomu – dziedātājam pašu tuvāko.

SVĒTKU VIRSOTNĒ

“Siguldas opermūzikas svētki pirmo reizi ienāks Liepājā,” stāsta biedrības “Siguldas opermūzikas svētki” pārstāve Dace Pleša. “Bohēma” – viens no izcilākajiem iestudējumiem pērnvasar Siguldā – guva ļoti lielu publikas atzinību, pateicoties lieliskajam mākslinieku sastāvam, kā arī režisoram Edmundam Freibergam un Aigara Ozoliņa unikālajai scenogrāfijai. Operu Liepājā varēs noskatīties 16.jūlijā.

Kāpēc tieši “Bohēma” kļuva par vienu no ilggadējā starptautiskā opermūzikas pasākuma virsotnēm, stāsta svētku producentis un mākslinieciskais vadītājs Dainis Kalns. 2021. gadā, kad opermūzikas svētki kovida dēļ nenotika pilnā apjomā, “pēc desmit gadu ilgošanās ieradās viena no 21. gadsimta pieprasītākajām operdziedātājām, bulgāru soprans Krasimira Stojanova. Viņai līdzī bija jauns bulgāru tenors Mihails Mihailovs. Kas notika? Mihails Mihailovs atstāja ēnā šo pasaules primadonu. Cilvēki, kuri klātienē bija dzirdējuši Lučāno Pavaroti, pateica, ka viņam skanot labāk. Man bija skaidrs – tādām māksliniekam ir vajadzīga izrāde”.

Izraudzīta “Bohēma” ar Rūdolfu lomu jaunajam talantam, jo pasaulē pirmā Mimī – Maija Kovaļevska – jau mums ir. Dziedātāja ir vienīgā no Latvijas, kas uzvarējusi visprestīžākajā operdziedātāju konkursā “Operalia”, to viņa paveica ar Mimī partiju Valensijā 2006. gadā. Šo lomu M. Kovaļevska vairāk kā desmit reizes nodziedājusi Metropoles operā Ņujorkā, bet pasaules pieprasītākais tenors Jonass Kaufmanis savam benefices koncertam kā partneri Mimī lomai uzaicināja tieši viņu.

“Mums ir ļoti bagātas viru balsis,” “Bohēmas” sastāvu raksturoja D. Kalns. “Baritons Jānis Apeinis ir dziedājis Ņegina lomu Marijas teātrī, kur Krievijā varbūt ir ap divsimt Ņegina lomas izpildītāju. Bass Rihards Mačanovskis ir ļoti progresējis pēdējos gados, pozitīvi pārsteidza arī Kalvis Kalniņš. Iepriecināja Marlēna Keine Mizetes lomā. Liepājai tiek piedāvāta pasaules sapņu komanda – ansamblis.”

Izcilo ansamblī profesionāli savas rokās tur Edmunds Freibergs. D. Kalns uzsvēra: “Viņš ir fakīrs, jo parasti izrādi mēģina plus mīnus trīs mēnešus. Mums jātiek galā pa 8–9 mēģinājumiem, un Edmunds to spēj.”

VISTUVĀKĀ LOMA

E. Freibergam “Bohēma” ir sestais iestudējums Siguldas opermūzikas svētkos. Tas esot ārkārtīgi ietilpīgs darbs, kuram pusgadu jāgatavojas, lai nedaudzajos mēģinājumos uz vietas visu paveiktu. Pēc režisora teiktā, “Bohēma” ir stāsts par mīlestību – likteņa vai Dieva dāvanu, ar kuru bieži vien apejamies nesaudzīgi un tikai kritiskā situācijā, kad mīlētājiem jāatvairās, ja vienam jāiet nāvē, pa istam spējam novērtēt šīs jūtas. “Tā ir muzikāla drāma, un tas ir īpašs noteikums režisoram. Ļoti precīzi jāiestrādā visi psiholoģiskie

Skats no izrādes “Bohēma” Siguldas pilsdrupās 2022. gada opermūzikas svētkos.

PUBLICITĀTES FOTO

Maija Kovaļevska un Mihails Mihailovs – Mimī un Rūdolfus. “Viņš ir spilgts mākslinieks ar brīnišķīgu balsi, ar viņu ir ļoti viegli sadarboties un saspēlēties uz skatuves,” atzīst dziedātāja.

pamatojumi, konkrētas attiecības un, lai cik tas dīvaini būtu, – īsta partnerība. Jo bieži vien operā galvenais ir nostāties un nodziedāt. “Bohēma” pieprasa citu operdziedātāja eksistences veidu uz skatuves,” pauda E. Freibergs.

Emocijas, ko sniedz skatītājiem, ir vissvarīgākās, un tām jābūt patiesām. “Galvenais, lai mīlestība būtu īsta, lai starp galvenajiem varoņiem valdītu jūtu ķīmija. Pēc izrādes piegāju Maijai un teicu paldies, ka viņa tik labi to visu izjuta. Viņa teica – kā tad es citādi varēju, ja partneris mani tā mīlēja, uz mani tā skatījās! Man bija lielākā laime to dzirdēt,” atzina režisors. Par M. Kovaļevsku visā pasaulē kļūstot lēģenda, ka uz operu skatuvēm neviens cits neprotot tā nomirt, kā mūsu soprans, piebilda D. Kalns.

“Mimī ir viennozīmīgi man vistuvākā loma,” atzīst M. Kovaļevska. “Muzikāli

un aktieriski izdzīvot Mimī stāstu operā “Bohēma” ar skaisto Pučīni mūziku mani patiesi aizkustina. Tas ir stāsts par mīlestību, kas uzrunā ikvienu, pat tos cilvēkus, kuri atnāk uz operu pirmo reizi.”

Darbs ar kolēģiem mēģinājumu laikā dziedātāju aizrauj, ļauj iepazīt partnerus un pilnībā iejusties lomā, tā arī rodoties istā jūtu ķīmijā. “Šajā Edmunda Freiberga iestudējumā esmu atradusi savai lomai jaunas krāsas,” pauž dziedātāja.

Viņa ir precīga un pagodināta par uzaicinājumu dziedāt Mimī lomu Liepājā pilnā operas izrādē. “Gaidu atgriešanos uz skatuves “Lielajā dzintarā”. Lieliska akustika un sirsniņa publika! Ar šo koncertzāli man saistās skaistas atmiņas, gan ierakstot savu pirmo solo albumu – operu ārijas, gan uzstājoties koncertos. Man patīk Liepāja, ļoti viesmīlīga un jauka pilsēta,” saka M. Kovaļevska.

EKRĀNS SOLI AIZ MŪZIKAS

A. Ozoliņš atzīmēja, ka lielākā nelaime scenogrāfam izrādei brīvā dabā esot saules gaisma, kurā scenogrāfija ne pēc kā neizskatās, līdz otrajā daļā beidzot noriet saule un dekorācijas var pareizi izgaismot. “Atradu, kā to apiet, lai rezultāts būtu uzreiz. Sākām izmantot LED ekrānus,” viņš atklāja. “Bohēmai” ir ekrāns 40 metru platumā un piecu metru augstumā. Kopā ar videomāksliniecī Antu Priedīti radīts pilnmetrāžas video. “Strādājot pie operas, ļoti jārespektē mūzika, bet video jāatrod sava niša soli aiz muguras, lai netraucētu tai. “Bohēma” man ir no tuvākajiem darbiem, jo tā ir mākslinieku vide, kurā darbojas gleznotājs, rakstnieks, mūziķis,” teica A. Ozoliņš. Mērogs “Lielajā dzintarā” būšot interesants, jo ekrāns būs telpā, nevis dabā.

Liepājas operas vēstures pētniece Vēsma Lēvalde pastāstīja, ka pirmo reizi šeit “Bohēma” iestudēta 1925. gadā. Izrādi diriģēja mūzikas vēsturē ļoti pazīstama personība Bierands Kuņķis, iestudēja Jevgeņijs Tretjakovs. Mimī dziedāja Zelma Berkinda un Vera Griķe, Rūdolfus bija Alvilss Spenners.

“Interesants fakts saistās ar Arturu Priednieku-Kavarru. Viņa biogrāfijā parasti to nepiemin, jo skaitās, ka viņš, būdams operas koris, debitēja 1926. gadā “Masku ballē”, aizvietojojis sasilušo kolēģi Rikardo lomā. Taču kā tēls, ko atsevišķi ieraksta programmiņā, viņš no kora parādījās tieši “Bohēma” rotālietu pārdevēja Parpinjola lomā,” atklājusi pētniece.

Otrreiz šo operu Liepājā iestudēja 1941. gada maijā. Recenzenti ļoti slavējuši Ēvalda Dajevska scenogrāfiju. Rūdolfu dziedāja Arnolds Skara, par viņa dziedājumu recenzenti teikuši – “kad atminas, kādas bailes Karūzo bija no šīs lomas viltīguma, tad Skaras sniegumu nedrīkst novērtēt par zemu”. Rūdolfu dziedāja arī Tālis Matiss. Liepājas opera nepārtrauca darbu arī kara laikā, un 1943. gadā tika izrādīts iestudējuma atjaunojums. ■

Mūzika

- ◊ 4. maijā koncertzālē "Latvija" Ventspilī svētku koncerts "Notiksies, kam jānotiek". Piedalās grupa "Latvian Voices" un Ventspils bigbends Renāra Lāča vadībā. Koncerta programmā gan tautasdziesmas, gan latviešu komponistu mūzika, kas aranžēta speciāli grupai "Latvian Voices", kā arī dziesmu aranžijas un skaņdarbi, kas ietver bigbenda un vokālās grupas saspēli. Izskanēs arī Toma Rudzinska un Rīvara Garozas oriģinālmūzika.
- ◊ 4. maijā Dundagas pilī ar koncertu "Mūsu dziesmas" viesojas Reinis Zariņš.
- ◊ 4. maijā, Brīvības svētkos, Saldū, O. Kalpaka laukumā, grupas "Pērkonis" koncerts.
- ◊ 4. maijā Saldus novada Lutriņu klubā dziesmotais piknīks "Latvijas garša".
- ◊ 5. maijā Brocēnu Kultūras centrā senioru deju kolektīva "Dzirnaviņas" jubilejas koncerts kopā ar Žoržu Siksnu.
- ◊ 5. maijā koncertzālē "Lielais dzintars" Liepājā Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas diriģentu koncerteksāmens, kurā Renāts Cvečovskis un Vilhelms Vācietis stājas Liepājas Simfoniskā orķestra priekšā.
- ◊ 6. maijā Liepājas teātrī Mirdzas Zīveres jaunās programmas "Par svarīgo" koncerts. Programma pirmatskaņota, atzīmējot komponista Zigmara Liepiņa jubileju. Koncertā piedalās arī grupa "Lupa".
- ◊ 6. maijā Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centrā koncertē dziedātāja Elīna Šimkus un pianists Vestards Šimkus. Koncerta programmā romantiskas un abiem māksliniekiem personīgi nozīmīgas dziesmas.
- ◊ 12. maijā koncertzālē "Lielais dzintars" Liepājas Simfoniskais orķestris savu pirmo sezonu galvenā diriģenta Gunta Kuzmas vadībā noslēdz, atskaņojot Riharda Štrausa, Sergeja Prokofjeva un Gundara Pones mūziku, īpašais viesis – pianists Antons Čahovskis.
- ◊ 14. maijā koncertzālē "Latvija" un 15. maijā Saldus Mūzikas skolā ar akustisko koncertu "Pie vienas uguns" viesojas grupa "The Sound Poets". Mūziķi vēlas jaunā albuma mūziku nodot saviem klausītājiem mierpilnā un pieklusinātā gaisotnē, lai klausītāji piedzīvo dzīvas enerģijas apmaiņu, ko iegūt var vienīgi šādās tuvās satikšanās reizēs.
- ◊ 14. maijā Talsu tautas namā ar programmu "Franču saulrietā" viesojas dziedātāja Marija Naumova.
- ◊ 15. maijā Zvārdes pagasta Striķu kultūras namā leļļu teātra "Tims" koncertprogramma "No pasakas ar dziesmu".
- ◊ 25. maijā Saldus Mūzikas skolā absolventes pianistes un ērģelnieces Elīzas Nejas solokonzerts.
- ◊ 26. maijā koncertzālē "Latvija" ar koncertprogrammu "Siltā gaismā" ierodas Jānis Šipkēvics. Programmā apvienotas dziesmas, kas atspoguļo mīlestības temperatūras plašo diapazonu – no Raiņa "Meitenes ar ledus acīm" līdz karstai kvēlei. Jaunā lasījumā stīgu kvarteta, klavieru un balsu salikumā izskan būtiskākās lappuses no Shipsea daiļrades – "Taviem ceļiem", "Mežaparks", kā arī jaunākā albuma "Apgaismo mani" dziesmas – "Tavi vilņi", "Pie upes", "Dunka" un "Siltā gaismā".
Programmu papildina skaistākās melodijas, ko savulaik radījis Imants Kalniņš, Keita Buša, Pīters Geibriels. Koncertā piedalīsies arī Una Daniela, kā arī burvīgās SHIPSEA stīgu kvarteta dāmas.

Māksla

- ◊ Visu mēnesi Kuldīgas novada muzeja otrajā stāvā ekspozīciju papildina Martas Safonovas neliela formāta gleznas ar dabas ainavām.
- ◊ No 8. līdz 12. maijam Saldus Bērnu un jaunatnes centrā Saldus novada vizuālās, vizuāli plastiskās, vides un radošo industriju mākslas darbu konkurss izstāde "Kad ar vienu dzīvi ir par maz".
- ◊ Maijā Nīgrandes pagasta Kalnu bibliotēkā liepājnieces Guntas Krastiņas gleznu personālizstāde "Neola".
- ◊ Maijā Saldus pagasta bibliotēkā karikatūristes Anitas Zīvertes un Druvas Amatnieku centra balto galdautu izstāde.
- ◊ Visu mēnesi Kolkas lībiešu saietā namā "Pastnieki" skatāma levas Liepiņas gleznu izstāde "Pavedieni".
- ◊ Maijā Talsu novada muzejā var apskatīt Jāņa Jēkabsona gleznu izstādi "Saules ceļu neapjaust".

Teātris

- ◊ 10. maijā Kuldīgas Kultūras centrā muzikāla komēdija "Precies, māsiņ!". Lomās Guntis Veits, Raimonda Vazdika un Jānis Jarāns. Alise ir sieviete labākajos gados, kura jau trešo reizi mēģina iestūrēt laulības ostar, bet nav līdz galam pārliecināta, vai viņas izvēle ir īstā. Viņas brālis Vilis uzņēmies kāzu organizēšanu, bet muzikants Fredis jaunībā pazinis Alisi. Visi satiekas Alises kāzu dienā viesnīcā, kur pēc stundas ir jāsākas kāzu ceremonijai...
- ◊ 10. maijā Brocēnu Kultūras centrā, 11. maijā teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī un 12. maijā Rojas Kultūras centrā ar Andra Kalnozola romāna "Kalendārs mani sauc" iestudējumu viesojas Valmieras Drāmas teātris. Izrādes režisors ir Mārtiņš Eihe, bet uz skatuves redzēsīm Meinardu Liepiņu, Aigaru Apini, Annu Neli Āboliņu, Regīnu Devīti, Mārtiņu Liepu, Mārtiņu Meieru, Inesi Ramuti, Diānu Kristu Stafeku un Kārli Dzintaru Zahovski.
- ◊ 12. maijā Liepājas teātra mazajā zālē dramaturģes Šeilas Dileinijas lugas "Medus garša" pirmizrāde, iestudējumu veido Mārtiņš Kalīta. Izrādē par mātes un meitas sarežģītajām attiecībām spēlē Agnija Dreimane, Karīna Tatarinova, Artūrs Irbe, Edgars Pujāts un Armands Kaušelis.
- ◊ 12. maijā Liepājas teātrī ar izrādi "Elpa" viesojas Latvijas Dailes teātris. Režisors Dmitrijs Petrenko Dankana Makmilana lugas iestudējumu – viena cēliena mīlestības stāstu – veidojis divos sastāvos, un Liepājā redzēsīm levu Segliņu un Gintu Andžānu.
- ◊ 12. maijā Talsu tautas namā ierodas improvizācijas teātris "DIVAS" ar improvizatorēm Aneti Bendiku un Elīnu Geidu sastāvā. Īpašais viesis – Rihards Zaļupe.
- ◊ 13. maijā Saldus novada Novadnieku pagasta Mežvidos muzikālā teātra "FaDo" iestudējums "Iedomīgais sienāzis".
- ◊ 25. maijā Ezeres kultūras namā Rīgas Ceļojošā leļļu teātra izrāde bērniem "Ielāps".
- ◊ 27. maijā "Rūķu" verandā Upesgrīvā Mērsraga pagastā skatāma muzikālā dzejas izrāde "Ziemeļnieks". Izrādē piedalās Mārtiņš Vilsons, Svens Vilsons (ģitāra) un Gustavs Vilsons (kontrabass). Ziemeļnieka dzejas lasījumus papildinās emocijonāli bagātīnās Jura Kulakova dziesmas ar dzejnieka vārdiem no cikla "Ētera odējs" (2008) un Svena Vilsona kompozīcijas.

Citas lietas

- ◊ 4. maijā Liepājas ielās notiek tradicionālās orientēšanās spēles "Liepājas pēdas Latvijā". To laikā dalībniekiem ir iespēja uzzināt interesantus faktus par Latviju un Liepāju, kā arī labāk iepazīt pilsētu kājāmgājēju, autobraucēju un riteņbraucēju maršrutā. Svētku koncertā J. Čakstes laukumā uzstāsies grupa "Astro'n'out".
- ◊ 6. maijā kultūrvietā "Atmodas dārzs" Liepājā otrās sezonas atklāšanas pasākums "mosties un ATKLĀJ". Vakara kulminācija – grupas "Triānas parks" koncerts.

- ◊ 12. maijā Skrundas pilsēta svin ikgadējos svētkus.
- ◊ 13. maijā Muzeju nakts visā Latvijā atver muzeju un senlietu krātuvju, kā arī citu apskates objektu durvis vakarā un piedāvā dažādas neparastas aktivitātes.
- ◊ 19. maijā Kalnu kultūras namā vīriešu šovs "Men's Male Empire Night".
- ◊ Maijā Zvārdes pagasta bibliotēkā Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja ceļojošā izstāde "Medicīna un farmācija Saldus novadā".